

In de ban van straling

Bij toeval speelt experimenteel fysicus en schrijver Frans Kingma met *Spiegellevens* leuk in op de actualiteit. In het boek verliest hoofdpersoon Ascen zijn baan als ziekenhuismedewerker, omdat hij onder een behandeltafel stiekem elektromagnetische apparatuur heeft geïnstalleerd waarmee hij experimenteert. In de echte wereld is het bedrijf Qures onlangs door negatieve publiciteit in Medisch Contact gedwongen om behandelingen met de cytotron te staken. Dit apparaat, dat werkt met radiogolven en een magnetisch veld, zou helpen tegen allerlei aandoeningen. Maar de reguliere medische sector wil er niks van weten.

‘Mijn hoofdpersoon denkt dat je schade van ioniserende straling kunt herstellen met elektromagnetisme’, legt Kingma uit. ‘Dat wordt niet geaccepteerd in de gangbare wetenschap. Ik weet zelf niet of het werkt, maar ik vond het fascinerend genoeg om in het verhaal te verwerken. In Oost-Europa doen mensen er daadwerkelijk onderzoek naar. Sterker nog, ik heb Nastasja zelf ontmoet.’

De auteur doelt op de Oekraïense vrouw in zijn roman, van wie Ascen in de ban raakt. Niet lang nadat hij deze dochter van een stralingsonder-

zoeker ontmoet op een symposium, zet hij voor haar zijn carrière op het spel. En jaren later betaalt hij voor zijn fascinatie een nog hogere prijs.

Dit plot ontvouwt Kingma op een schetsmatige, haast cryptische manier. Hij verspilt geen woorden aan beschrijvingen van personen en locaties, en houdt zich niet aan de chronologie. Op de ene bladzijde zit je nog in een Nederlands ziekenhuis, op de volgende plotseling in Kiev of Boekarest. Jaartallen moet de lezer afleiden uit verstopte hints als ‘glasnost’ en ‘Oekraïne is al een paar jaar onafhankelijk’. Kingma over die keuze: ‘Je kunt een verhaal rechttoe rechtaan vertellen, maar ik heb het bewust suggestief gehouden. Zelf vind ik het leuk om een boek te lezen waarin iets aan je fantasie wordt overgelaten.’

Zo’n boek is zijn romandebuut. Met tientallen ultrakorte hoofdstukjes die schijnbaar lukraak door elkaar zijn gegooid, mag de lezer het verhaal bij elkaar puzzelen. Aanvankelijk kan dat frustreren, maar ergens voorbij het midden volgt de beloning in de vorm van een grote aha-erlebnis. En daarna vallen de puzzelstukjes op hun plaats. **LdK**

Frans Kingma, *Spiegellevens*,
Uitgeverij Meulenhoff, 190
blz., 17,95 euro.

